

ФІНАНСОВИЙ МОНІТОРИНГ ЯК ФУНКЦІЯ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Кокотіна І.В., студент
Конотопський інститут СумДУ

Поняття «моніторинг» розглядається з точки зору управління підприємством як етап управлінського циклу, що підтверджується в роботах таких авторів як Е.М. Коротков, Б.Г. Литвак, П.І. Кононенко, Д. Хана, Н.Г. Данілочкіна, М.О. Кизим, В.А. Забродський, О.С. Олексюк, І.Й. Плікус.

Ефективність управління діяльністю підприємства значною мірою залежить від якості його інформаційного забезпечення. Вичерпна, достовірна, своєчасна і зрозуміла інформація є запорукою прийняття оптимальних фінансових рішень, спрямованих на зменшення витрат фінансових ресурсів, зростання прибутку і ринкової вартості підприємства.

Спираючись на теорію менеджменту, моніторингом вважаємо систематичне спостереження за процесами, що відбуваються у зовнішньому та внутрішньому середовищі суб'єкта господарювання з метою оцінки та виявлення тенденцій їх змін. Фінансовим моніторингом є систематичне спостереження за фінансовою діяльністю та фінансовим станом підприємства, що включає аналіз виявлених тенденцій з метою прийняття управлінських рішень щодо фінансування діяльності підприємства та його розвитку.

Слід розрізняти обов'язковий і внутрішній фінансовий моніторинг: обов'язковий фінансовий моніторинг – це сукупність заходів спеціально уповноваженого органу виконавчої влади з питань фінансового моніторингу з аналізу інформації щодо фінансових операцій, що надається суб'єктами первинного фінансового моніторингу, а також заходів з перевірки такої інформації відповідно до законодавства України; внутрішній фінансовий моніторинг – діяльність суб'єктів фінансового моніторингу по виявленню фінансових операцій, що підлягають обов'язковому фінансовому моніторингу, та інших фінансових операцій, що можуть бути пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів.

Особливістю фінансового моніторингу є те, що він здійснюється на двох взаємопов'язаних рівнях. На першому рівні відбувається виявлення операцій, які підлягають обов'язковому фінансовому моніторингу та операцій, пов'язаних з легалізацією доходів, шляхом порівняння нормативно закріплених ознак операцій, які підлягають обов'язковому та внутрішньому фінансовому моніторингу, з ознаками операцій, які проводить суб'єкт первинного фінансового моніторингу. А на другому – перевірка вищевказаної інформації про зв'язок фінансових операцій з легалізацією доходів, здобутих злочинним шляхом.

Об'єктами фінансового моніторингу є [6]: господарські ресурси, зобов'язання і фінансові джерела підприємства; рівень прибутку і витрат, що дозволяє прогнозувати очікувані доходи і пов'язані з ними ризики; обороти підприємства, структура її активів; обсяг, динаміка і синхронність потоків грошових коштів.

Фінансовий моніторинг здійснюється на основі відповідного організаційно-методологічного забезпечення. Організаційне забезпечення фінансового моніторингу залежить від фінансових, технічних та інших можливостей господарюючого суб'єкта. Методологічне забезпечення може бути представлене наступними підходами [1, 2, 8]: методика системної оцінки фінансового стану; комплексна матрична методика фінансового стану; коефіцієнтні методи; методики комплексної оцінки фінансового стану. Фінансовий моніторинг як функція управління підприємством має наступні особливості: джерелом вихідної інформації є фінансова звітність підприємства за період, достатній для формування висновків про динаміку фінансового стану та тенденції змін фінансової діяльності підприємства; застосування інформаційних технологій для обробки масиву даних та побудови прогнозних моделей фінансово-господарської діяльності підприємства; результати оцінки, отримані в результаті моніторингу повинні бути доступними, наочними та можуть бути використані для прийняття управлінських рішень без додаткової інтерпретації.

Керівник: Прокопеч О.В., к.е.н., доцент

1. Коробов М.Я. Фінансово-економічний аналіз діяльності підприємства: Навчальний посібник. – К.: Знання. – 2008. – 378 с.
2. Оцінка і діагностика фінансової стійкості підприємства: Монографія / М.О. Кизим, В.А. Забродський та ін. – Х.: ВД
3. “ІНЖЕК”, 2003. – 141 с.
4. Балабанов И.Т. Основы финансового менеджмента: Учебное пособие. – М.: Финансы и статистика, 2007. – 480 с.
5. Бланк И.А. Словарь-справочник финансового менеджера. – К.: Ника-центр, 2005. – 480 с.
6. Кононенко П.И. Стратегическое программно-целевое управление производственно-хозяйственной

- системой. – М.: ИТК “Дашков и К”, 2003. – 270 с.
7. Контроллинг как инструмент управления предприятием / Под ред. Н.Г. Данилочкиной. – М.: Аудит, ЮНИТИ, 2008. – 279 с.
 8. Литвак Б.Г. Разработка управленческого решения. – М.: Дело, 2000. – 392 с.